

Täysistunto

Keskiviikko 16.10.2019 klo 14.00—20.42

7. Yleisradion hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuonna 2018

Kertomus K 10/2019 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 5/2019 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 5/2019 vp. Nyt päätetään kannanotosta kertomuksen johdosta.

Keskustelu

16.13 **Suna Kymäläinen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Yleisradion hallintoneuvoston kertomus annettiin eduskunnalle 29. päivä huhtikuuta tänä kuluvana vuonna. Nyt syysistuntokauden alettua olemme valiokunnassa käsitelleet hallintoneuvoston vuoden 2018 kertomuksen ja toteamme päätösehdotuksena, että eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen johdosta. Ja valiokunnan kannanottoehdotus kuuluu, että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Hallintoneuvoston kertomuksessa on käsitelty Yleisradion toimintaa vuonna 2018 monipuolisesti ja informatiivisesti. On tärkeää pitää kiinni Yleisradion tiedonvälityksen ja muun toiminnan riippumattomuudesta, puolueettomuudesta sekä luotettavuudesta tasapuolisen tiedonvälityksen, sananvapauden sekä kansanvallan toteutumiseksi. Yleisradion sisältöjä käytti vuonna 2018 jopa 95 prosenttia suomalaisista. Tässä oli hienoinen nousu vuoteen 2017 verrattuna.

Yleisradiolla ja sen hankinnoilla sekä Yleisradion ja kaupallisten toimijoiden välisen yhteistyön kehittämisellä on keskeinen merkitys koko suomalaisen media-alan toimintaedellytysten ja kehittymisen kannalta. Media-alalla on käynnissä suuri murros ja kilpailu on kovaa. Siksi Yleisradionkin täytyy pärjätä tässä kilpailussa.

Hallintoneuvoston on tärkeä huolehtia siitä ja valvoa sitä, että Yleisradiolle julkisena palveluna osoitetut tehtävät tulevat täytetyiksi, mutta toisaalta hallintoneuvosto ei saa mitään osin puuttua sen ohjelma- ja toimituspolitiikkaan. Hallintoneuvosto keskusteluissaan varmasti näitä viestejä myöskin Yleisradiolle aina tasaisin ajoin tuo, mutta tämä tärkeä hallintoneuvoston rooli on tärkeää muistaa tässä suomalaisen Yleisradion toiminnassa. Eritäin hyvä on, että Yleisradio ryhtyi vuonna 2018 vapaaehtoisesti noudattamaan EU:n siirrettävyyasetusta siten, että Yleisradion sisällöt avautuivat tilapäisesti EU:n alueella oleskeleville suomalaisille.

Valiokunnan keskustelussa tuli esille, että pidempiaikaisten kehityssuuntien hahmottamiseksi hallintoneuvoston kertomusta voisi jatkossa kehittää siten, että siinä tuotaisiin esille nykyistä kattavammin vertailutietoa aiemmilta vuosilta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Arvoisa puhemies! Yleisradio on eduskunnan alainen julkisen palvelun mediayhtiö, jonka tiedonvälityksen ja muun toiminnan riippumattomuutta, puolueettomuutta ja luotettavuutta voidaan pitää tärkeänä tasapuolisen tiedonvälityksen, sananvapauden ja kansanvalan tukemisen kannalta. Viime vuosina keskustelu valeuutisista on ollut pinnalla, ja Yleisradion kaltaiset julkisen palvelun mediayhtiöt toimivat niitä vastaan. Kyselytutkimusten mukaan suomalaiset katsovat Yleisradion onnistuneen kokonaisuutena julkisen palvelun tehtävässään ja suomalaisten luottamus Yleisradioon tiedonlähteenä on korkealla tasolla.

Arvoisa puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunta esittää, että eduskunta hyväksyy kannanoton kertomuksen mukaisesti.

16.17 Olli Immonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä olevassa Yleisradion hallintoneuvoston kertomuksessa vuodelta 2018 todetaan: ”Julkisen palvelun Yleisradiotoimintaa harjoittavan tulee olla riippumaton poliittisten, taloudellisten ja muiden eturyhmien vaikutuksesta, jotta ohjelmisto heijastaisi monipuolisesti yhteiskunnassa vallitsevia erilaisia mielipiteitä ja arvostuksia.”

Arvoisa puhemies! Haluan tässä yhteydessä nostaa esiin sen kriittisen kansalaispalautteen, jota olen itse Yleisradion hallintoneuvoston jäsenenä nyt yli neljä vuotta saanut. Tämä kyseinen kriittinen palaute on liittynyt hyvin vahvasti tähän edellä mainittuun asiaan. Todella monet kansalaiset ovat kokeneet, että erityisesti maahanmuuttoon, Euroopan unioniin, ilmastopolitiikkaan tai vaikkapa Yhdysvaltojen presidentin Donald Trumpin poliittisiin toimiin liittyvä uutisointi ei ole ollut puolueetonta ja erilaisia näkökulmia tasapuolisesti ja monipuolisesti huomioon ottavaa, ja joudun valitettavasti toteamaan, että olen laittanut myös itse tämän asian vahvasti merkille. Monien kansalaisten silmiin näyttää siltä, että Ylessä niin Suomen kuin muun maailman menoa tarkastellaan hyvin vahvasti tällaisten punavihreiden silmälasien läpi.

Olemme joutuneetkin useampaan otteeseen nostamaan tämän puolueettomuusongelman esiin myös Ylen hallintoneuvoston kokouksissa, hallintoneuvoston tehtävänä kun on kuitenkin valvoa, että Yleisradio noudattaa Yleisradiota koskevaa lainsäädäntöä, omaa strategiaansa ja muita ohjeistuksia. Yhtiön operatiiviseen toimintaan hallintoneuvostolla ei ole kuitenkaan oikeutta puuttua. Voisin sanoa, että Yleisradion hallintoneuvosto vastaa tästä Ylen suuresta kuvasta.

Arvoisa puhemies! Tässä liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnössä todetaan, että valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on tuotu esiin, että tutkimusten mukaan erittäin paljon Yleisradioon luottavien määrä on laskenut edellisestä vuodesta. Valiokunta pitää, aivan oikein, tärkeänä myös sitä, että syyt muutokseen analysoidaan tarkasti. Itse uskaltaisin juuri tämän saamani kansalaispalautteen perusteella väittää, että nämä edellä esiin nostamani ongelmat puolueettomuuden toteutumattomuudesta ovat erittäin todennäköisesti osasyynä tähän luottamuksen heikkenemiseen.

Arvoisa puhemies! Henkilökohtaisesti peräänkuulutan sen tärkeyttä, että Yleisradio toimii kaikkia kansalaisia tasapuolisesti palvellen ja että erityisesti tämä puolueettomuus Ylen ohjelmissa toteutuu jatkossa huomattavasti paremmin. [Vastauspuheenvuoropyyntö-jä]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat, ei aloiteta mitään laajempaa debattia, mutta täällä muutama vastauspuheenvuoropyyntö löytyy.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

16.21 **Maria Guzenina sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ymmärrän sen, että tunne on monilla vahva, mutta sitten kun katsotaan erilaisia tutkimuksia, joita meillä Suomessa erittäin ansiokkaasti tehdään, niin tässä on esimerkiksi ihan tuore Kunnallisanalan kehittämissäätiön luotettavuustutkimus: Ylen tv-uutiset ykkösenä; 84 prosenttia kansalaisista luottaa siihen, Ylen radiouutiset kakkosena; 82 prosenttia kansalaisista, STT 81, MTV3:n uutiset 74, Helsingin Sanomat 66 ja maakuntalehdet 63. En tiedä, millä muulla tätä voi argumentoida, mutta nämä ovat tuoreet tutkimustulokset. [Mauri Peltokangas: Mikä on otanta?]

16.22 **Arto Satonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni erittäin hyvin tästä asiasta, johon edustaja Immonen viittasi, on todennut liikenne- ja viestintävaliokunta omassa mietinnössään. Linaan sitä täältä suoraan: ”Yleisradion riippumattomuuden kannalta on kuitenkin olennaista, että hallintoneuvosto ei puutu miltään osin Yleisradion ohjelma- ja toimituspolitiikkaan. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että Yleisradion riippumattomuus, puolueettomuus ja luotettavuus turvataan myös jatkossa.” En osaa itse sitä asiaa sen paremmin sanoa, enkä ole siis liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsen, mutta mielestäni tässä on se olennainen sanottu. Eli todellakaan en halua sitä, että poliitikot lähtevät ohjaamaan sitä, minkälaista uutistoimintaa ja mistä näkökulmasta uutisia Yleisradio esittää.

16.23 **Ari Torniainen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Immosen puheenvuoroon liittyen haluan todeta sen, että Yleisradion hallintoneuvoston kertomuksen mukaan Yleisradion sisältöjä käytti 95 prosenttia suomalaisista. Ja kuten edustaja Guzenina jo omassa puheenvuorossaan totesi, niin kyllä kansalaisten luottamus Yleisradioon on hyvällä tasolla edelleen, ja niin sen tulee ollakin. Yleisradio on eduskunnan radio, jonka tiedonvälityksen ja muun toiminnan riippumattomuuden tulee olla peruslähdekohta, puolueettomuuden tulee olla lähtökohta, ja luotettavuus pitää pitää edelleen korkealla tasolla. Itse kyllä uskon, että nuo tutkimukset, joihin tässä on jo viitattu, osoittavat myöskin sen.

16.24 **Suna Kymäläinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunnassa totta kai todettiin, että kansalaisten tavoittamisesta ja luottamuksesta on pidettävä kiinni ja on koko ajan haettava niitä toimintamalleja, joilla tuo tavoitettavuus toteutetaan, jotta tämä puolueettomuus ja riippumattomuus toteutuu.

Kuten täällä edellisissä puheenvuoroissa on todettu, todellakin 95 prosenttia suomalaisista on tavoitettu Yleisradion sisältöjen osalta, ja se on 2 prosentin nosto vuoteen 2017 verraten. Tämä ei suinkaan kerro siitä, että suomalaiset olisivat suuressa mittakaavassa menettäneet luottamusta Yleisradion toimintaan, vaan mielestäni päinvastoin. Nuoria tavoitetaan Yleisradion ohjelmasisältöjen osalta yhä enemmän, lastenohjelmissa olemme maailman huippuluokkaa [Puhemies koputtaa] — ja mikä rooli Yleisradiolla on muun muassa urheilusisältöjen tuottamisessa.

16.25 **Markus Lohi kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan kuten edellä tuossa muun muassa edustaja Torniainen totesi, kansalaisten luottamus Yleisradioon on varsin korkealla. Tämä on hyvä asia, josta pitää pitää kiinni. Sen takia en tavallaan väheksy ollenkaan edustaja Immosen puheenvuoroa, koska aina kun käytetään puheenvuoro,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

jossa kannetaan huolta tästä, niin minusta on tärkeää, että se otetaan sillä tavalla vakavasti. Nimittäin tässä meidän yhteiskuntamme murroksessa, voi sanoa, me emme enää samalla tavalla jaa yhteisiä arvoja kuin ehkä 20 vuotta sitten, ja on monia asioita, jotka tavallaan jakavat suomalaisia, ja keskustelu polarisoituu helposti, kun puhutaan vaikka siitä, mitä saa syödä tai pitäisi syödä tai miten suhtaudumme ilmastonmuutokseen tai sen ratkaisukeinoihin. Tämä kyllä haastaa varmasti Yleisradionkin ja kaikki mediat siihen, että ne pystyvät neutraalisti toimimaan ja ansaitsemaan sen luottamuksen, mitä niiltä odotetaan.

Otan tässä yhden esimerkin, joka aina täällä... [Puhemies koputtaa] — No, käytän sen seuraavassa puheenvuorossa. [Naurua]

16.26 Atte Harjanne vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Totean tähän vain, että lehdistönvapaus on demokratian kulmakivi, ja tavallaan tällaisessa mediakentässä, jossa me nykyään olemme, jossa tätä vapautta haastetaan ja jossa tietynlaiset sosiaalisen median alustojen kaupalliset logiikat voivat ohjata ikään kuin kupliin ja virheellisen tiedon välittämiseen, semmoinen julkinen yleisradioyhtiö niin kuin Yle on hyvin tärkeä instanssi ja sen riippumattomuus on aivan äärimmäisen tärkeätä. Ja ottaisin huomioon, että meillä on oikeasti tässä maailmassa voimia, joiden tavoitteena on purkaa tämäntyyppisiä asetelmia, ja niihin ei pidä suhtautua kevyin perustein. Eli nyt puhutaan oikeasti hyvin, hyvin tärkeästä asiasta tämän yhteiskunnan kannalta. Olisin hyvin herkkänä siinä, ettei anneta juurikaan kommenttia, jossa olisi minkäänsortista poliittista ohjausta Ylen toimintaan.

16.27 Jenni Pitko vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällaisina aikoina kun media on vahvassa murroksessa, on vaeuutisia ja monenlaisia myllerryksiä mediakentällä, niin on hienoa, että Ylen palveluita käyttää jopa 95 prosenttia suomalaisista. Samalla kun puhutaan luotettavuudesta, vain 3 prosenttia suomalaisista ei luota Ylen toimintaan. Tämmöisinä aikoina pidän tätä 3:a prosenttia todella pienenä lukemana eli luottamusta todella korkeana. Uskon, että Ylellä on ollut merkittävä rooli siinä, että suomalaisten resilienssi tälle vaeuutisoinnoille ja vaeuudioitten ymmärtämiselle on juurikin niin korkea kuin se Suomessa on, maailman korkein.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Jäikö minulla huomaamatta joku debattipuheenvuoron pyytäjä, joka ei vielä ole sanonut mitään? Jos ei, niin sitten mennään takaisin puhujalistaan.

16.28 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Tässä käynnistyi keskustelu jo varsin hyvin siitä ydinasiasta eli luotettavuudesta ja myöskin kattavuudesta. Eli se on todella tärkeä asia, että Yle tavoittaa 95 prosenttia suomalaisista viikossa, ja Ylen tv-uutisten luottamusprosentti oli muistaakseni 84 — taisi olla niin, että edustaja Guzenina täällä ne jo luettelikin.

Sitten olennaista on myös se, että Yle on johdonmukaisesti pyrkinyt tavoittelemaan myöskin nuorempia ikäluokkia, mihin täällä edustaja Kymäläinen jo viittasi. Siinä maailmassa, jossa varsinkin nuoret elävät, paljon informaatiota tulee myös maan rajojen ulkopuolelta, ja totta kai kaikkien näiden täytyy olla mahdollista ja saavutettavissa. Siinä mielessä on kyllä erittäin tärkeätä, että siellä myös tämä kotimainen viestintä onnistuu. Sen takia sellaiset ajatukset, että esimerkiksi Ylen mahdollisuuksia toimia sosiaalisessa mediasa rajoitettaisiin, eivät ole järkeviä tässä isossa kuvassa missään nimessä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Arvoisa puhemies! Toinen olennainen asia ymmärtää on tietysti se, että Yleisradio, vaikka se onkin Suomen suurin ja merkittävin tiedotusväline, ei suinkaan ole ainoa. Jos on niin, että vain Yleisradio menestyisi Suomessa, niin kyllä me silloin olisimme todella heikossa tilanteessa, koska se tarvitsee myös kirittäjiä, kaupallisia toimijoita rinnalleen. Tässä suhteessa on erittäin tärkeää tämä Yleisradion ja kaupallisten toimijoiden tekemä yhteistyö, koska se tukee sitä ajatusta, että meillä pärjäävät Yleisradion lisäksi myös valtakunnalliset lehdet, ennen kaikkea maakuntalehdet, jotka ovat ehkä kaikkein suurimpien haasteiden edessä, ja sitten myös paikallislehdet.

Nämä kaikki yhdessä takaavat sen, että suomalaiset saavat sellaista tiedonvälitystä, jossa, kuten edustaja Pitko täällä viittasi, me olemme kaikkein vähiten haavoittuvia näiden valeutistien edessä, mutta ihan kiistaton asia on se, että kyllä niitä täälläkin aktiivisesti pyritään levittämään, joten on erittäin tärkeää, että tämä rooli pidetään.

Arvoisa puhemies! Vielä yhden näkökulman otan esille tuosta valiokunnan mietinnöstä. Siihen tarvitsee sanoa, että esimerkiksi kotimaisia elokuvia tehdään nyt enemmän kuin aiemmin. Myös se on ollut yksi olennainen osa Ylen strategiaa, että Ylellä on kumppanuuksia suomalaisten tuottajien kanssa, jotta Ylen toiminnan avulla myöskin nämä kotimaiset tuottajat saattavat päästä kansainvälisille markkinoille ja sitä kautta voidaan lisätä myös media-alan työpaikkoja Suomessa ja viedä tätä suomalaista kulttuurivienttiä eteenpäin.

16.32 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! Todellakin, niin kuin täällä on sanottu jo useaan otteeseen, hallintoneuvoston tehtävä on huolehtia ja valvoa, että Ylen julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukaiset tehtävät tulevat hoidetuksi. Tästä hyvänä esimerkkinä on se, että Yle on vahvistanut tätä omaa aluetoimintaansa. Sata toimittajaa kentällä joka päivä koko Suomeen. Meillä oli eilen juuri Ylen hallintoneuvoston kokous ja saimme kattavan katsauksen siitä, millä tavalla Yle on kehittänyt tätä julkisen palvelun tehtäväänsä myöskin tuolla paikallisesti, ja kyllä se on vaikuttavaa, että 18 suomenkielisellä alueella on 10 radiolähetystä per arkipäivä. Suomessa kuuluu pelkästään radiossa viikon aikana 900 uutislähetystä, jotka on tehty alueen ihmisille. Kun täällä hetki sitten puhuttiin aluepolitiikasta, niin on valtavan tärkeää, että myös alueellisesti huomioidaan alueella tärkeät uutiset. Alueelliset tv-uutisetkin tavoittavat 600 000—700 000 katsojaa päivittäin, eli hyvin merkittävä toimija. Jos mietitään kaupallista mediaa ja esimerkiksi tätä luotettavuustutkimusta, joka on tehty, jossa vaikkapa maakuntalehdet nauttivat vain 63-prosenttisesti luottamusta ja Ylen tv-uutiset todellakin 84 prosenttia, niin kyllä Yle tekee ihan valtavan hyvää ja puolueetonta työtä. Tätä täytyy tässä painottaa.

Luottamus riippumattoman journalismin periaatteeseen on niin tärkeä asia tänä päivänä mutta myös tulevaisuudessa. Jos me lähdemme murentamaan sitä, olemme sellaisten maiden tasolla kuin Puola, Unkari tai vaikkapa Turkki, jotka voivat manipuloida kansalaistensa näkemyksiä, koska uutisvälineet ovat heidän hallussaan. Pahimmassa tapauksessa journalistejä laitetaan vankilaan, heitä uhkaillaan. Ja kun Suomi on ollut sananvapauden, journalismin vapauden mallimaana, meidän on tosi tärkeää pitää huolta siitä, että se jatkossakin on sitä eikä luoda tällaisia epäilyksen varjoja, että vaikka meillä on selkeät tutkimustulokset siitä, että Yle toimii puolueettomasti, niin heitellään ilmaan mututuntumalla tällaisia oletuksia. Oletukset saattavat kasvaa, vaikka niillä ei ole todellisuuspohjaa.

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunnosta nostaisin esille yhden seikan, joka minun mielestäni olisi tärkeä. Me käsittelemme nyt 2018 kertomusta aika myöhään, ollaan jo vuo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

nessa 2019. Liikenne- ja viestintävaliokunta on tästä lausunut ja todennut, että kertomus olisi syytä antaa jatkossa aikaisemmin keväällä, jotta saataisiin se viimeisin tieto aina mukaan näihin kertomuksiin eikä käsitellä jälkijättöisesti.

Mutta, puhemies, jos tulee vielä debattia, niin sitten jatkan vielä lisää.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Katsotaan, tuleeko.

16.35 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Riippumaton ja luotettava tiedonvälitys on Suomen kaltaisen oikeusvaltion ja sivistisyhteiskunnan keskeinen kulmakivi, ja tässä tietysti Yleisradio tekee tärkeää työtä. Yhdyn edustaja Satosen käyttämiin puheenvuoroihin ja toki muihin puheenvuoroihin, joissa on tietysti peräänkuulutettu sitä, että on tärkeää, että meillä on laaja mediakenttä, joka pystyy tätä riippumatonta ja luotettavaa tietoa suomalaisille tarjoamaan.

Itse asiassa, arvoisa puhemies, tähän edellä käytyyn keskusteluun tarjoaisin — vähän ikään kuin lääkkeeksi siihen, jos joku ajattelee, että emme voisi luottaa uutisiin — sitä ajatusta, että katsotaan itse. Ja tässä mielessä — kun tiedän, että Ylen nykyinen johto on varsin taitavaa ja herkällä korvalla kuuntelee ajatuksia ja toiveita — rohkenen esittää sellaista, että mahdollisuuksien mukaan entistä enemmän tiivistettäisiin tätä pohjoismaisten yleisradioyhtiöitten yhteistyötä niin, että mahdollisimman helposti löytyisi vaikkapa sieltä Ylen nettisivuilta tai Yle Areenasta linkkejä esimerkiksi Ruotsin tai Norjan uutislähetyskeskuksiin, ajankohtaisohjelmiin, joita heidän yleisradioyhtiönsä itse tuottavat. Ymmärrän hyvin sen, että on hyvin hankalaa jakaa tekijänoikeuksien alaista materiaalia ja se on kustannuskysymys. Joskus se voi olla kokonaan rajoitettua, niin kuin vaikka urheilulähetysten osalta — esimerkiksi Kansainvälinen Olympiakomitea asettaa ehdot, että netissä näitä ei saa välittää kuin vain kansallisesti yhden maan alueella.

Mutta uskoisin, että kun pohjoismaiset yleisradioyhtiöt itse tuottavat hyvin laadukkaita tuotantoja, niin näitä voitaisiin entistä helpommin saada jakoon sitten toisissa Pohjoismaissa. Tämä palvelisi esimerkiksi Pohjoismaiden suurinta kielivähemmistöä eliikka ruotsinsuomalaisia. He voisivat tätä kautta saada paremmin palveluita tavoitettaville — varmasti osaavat kyllä niiden ääreen hakeutua — mutta voisi se tehdä hyvää kelle vain meistäkin, jos olisi helpompi seurata vähän uutisointia ja ajankohtaista keskustelua tuolla naapurimaissa. Ottaen nyt huomioon ihan vaikka tämän brexit-turbulenssin, jota tällä viikolla eletään, kyllä se tärkein kumppani Suomellekin kuitenkin viime kädessä on toinen Pohjoismaa.

16.37 Jenni Pitko vihr: Arvoisa puhemies! Suomalaisilla on tosiaan maailman korkein vastustuskyky valeuutisia vastaan, niin kuin tässä äsken puhuttiinkin, mutta samalla on pakko ilmaista huoli siitä, että vastuullisen journalismin määrä vähenee Suomessakin. Lehdistöissä toimivien journalistien määrä on tippunut vuodesta 2010 noin 30 prosentilla. Tässä näkyy erityisesti paikallistason uutisoinnin väheneminen. Siksi koenkin ja näen tosi tärkeänä Ylen vahvan alueellisen aseman. Ylellä on aluetoimituksia ympäri Suomen, ja niissä tuotetaan laadukasta, mielenkiintoista, koskettavaa ja uskottavaa uutisointia ja journalismia. Tämä paikallinen kilpailu on myös tärkeää, niin kuin edustaja Autto tässä sanoi media-alan kilpailun tärkeydestä.

Ilmiönä media-alalla on nähtävissä myös se, että nuoret lipuvat pois erityisesti tämän vastuullisen median piiristä. Nuoria kiinnostavat blogit, vlogit, monenlainen internet-sisäl-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

tö, mikä on tietenkin pääasiassa oikein hyvä asia, mutta toivoisin, että tällaista vastuullista journalistisin perustein tehtävää uutistuotantoa tehtäisiin myös semmoisisissa formaateissa ja semmoisella tavalla, että myös nuoret voisivat nauttia tästä vastuullisesta uutissisällöstä. Ylen haaste on näiden nuorien ihmisten tavoittelevinen, mutta koen, että siinäkin ollaan hyvällä polulla ja tehdään hyvää työtä, ja toivottavasti tämä työ myös jatkuu.

16.39 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Otan esille kolme asiaa Yleen liittyen ja siten sen, mikä jäi mainitsematta edellisessä puheenvuorossa.

Ensimmäinen asia on se, että tämä Areena on minusta aivan loistavasti lyönyt Ylen tuotannossa läpi koko Suomen, sen toteutus ja ratkaisut ja se, että sitä kehitetään. Se koetaan suomalaisten keskuudessa äärimmäisen hyväksi kanavaksi, [Arto Satonen: Kyllä!] kun tämä niin sanottu mediakonvergenssikin on toteutunut eli ei ole enää välttämättä erillisiä medioita, vaan vaikkapa matkapuhelimen tai tabletin kautta pystytään hyvinkin sisältöä hankkimaan erilaisista medioista.

Toinen juttu, joka minusta puoltaa Ylen vahvaa asemaa, on vahva aluetoimitus ja alue-työ, mitä tehdään. Ja tästä pitää pitää kiinni, koska tämä luo tavallaan perusteita sille Ylemaksulle, joka on se kolmas asia, josta haluan sanoa, eli se uudistus, joka tehtiin, oli minusta onnistunut uudistus kaiken kaikkiaan, isossa kuvassa. Tämä aluetoiminta ja Areena muun muassa ovat perusteita, jotka tulevat paljolti läpi ja jotka kansalaisten keskuudessa saavat hyväksynnän myös tälle Yle-verolle. Tällä tavalla minusta näitä kannattaa muistaa ja näitä kannattaa kehittää.

Jos jossakin — tämä on se, joka jäi äsken sanomatta — niin eduskunnassahan ollaan hyvin herkkiä sille Ylen puolueellisuudelle tai puolueettomuudelle tai sille, toteutuuko se, tai sille, kertooko nyt Yle aina totta. Ja minä alan tässä herkäksi sitten ja kerron yhden asian, josta minä niin sangen suuresti pahennuin. Nimittäin nyt Yle on ottanut semmoisen uuden välineen, jolla voi seurata oman kansanedustajan toimintaa, ja nyt sitten siellä välineessä oli edustaja Lohen, samoin kaikkien muittenkin kohdalla, kuinka moni on montakin prosenttia osallistunut täysistuntoihin. Ja niinhän me ihmettelimme, että miten me niin laiskoja olemme olleet, minäkin olin vain 82 prosenttiin osallistunut, vaikka tosiasia on se, että olen osallistunut jokaiseen istuntoon, mutta siellä olivat tietenkin ne poissaolot, jotka olivat valiokuntamatkaa tai vastaavaa, [Arto Satonen: Kyllä, just näin!] eduskuntatyöhön rinnastettavaa, mutta se toimittaja, joka oli tämän tehnyt, ei ollut hoksannut, että ei näitä poissaoloina voida rekisteröidä. [Mauri Peltokangas: Valeuutinen!] — Ja sehän tuli heti mieleen täällä, että valeuutinenhan se meistä oli.

Mutta en minä nyt tästä niin sangen suuresti pahastu, virheitähän sattuu, [Sari Sarkomaa: Mutta korjaatte asian!] ja varmasti tämäkin viesti on mennyt Ylelle, ja ehkä täällä jopa joku Ylen toimijoista saattaa kuunnellakin tätä keskustelua, ja jos ei ole mennyt, niin saattaa mennä tästä eteenpäin. Me jos jotkut olemme herkkiä sille, miten meitä kohdellaan julkisuudessa, ja siksi meitä pitää kohdellakin aina tasapuolisesti, ei välttämättä aina niin hellävaroen.

16.42 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Yleisradion hallintoneuvoston kertomus viime vuodelta kuvastaa omasta mielestäni hyvin ja monipuolisesti yhtiön toimintaa.

Sitten se, mikä siinä on omasta mielestäni tärkeää: on hyvä, että todetaan, että media on murroksessa, niin kuin se tällä hetkellä on, ja nykypäivänä on tärkeää, että Suomessa on luotettava tiedonvälityskanava, joka toimii erittäin laajasti koko Suomessa ja tavoittaa suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

malaiset nimenomaan laajasti. Se on tärkeää, että ihmiset saavat sitä tietoa, jos he haluavat sitä tietoa saada. Tässä useammassa puheenvuorossa on jo tullut esille myöskin aluetoimitusten rooli. Itse pidän nimenomaan maakunnallisten aluetoimitusten roolia erittäin tärkeänä, jotta saadaan alueellisia uutisia myöskin ihmisille tietoisuuteen.

Siinä, että media on murroksessa, on omasta mielestäni myöskin tärkeää se, että myöskin Yleisradio kehittää itseään tässä ajassa, elää myöskin ajassa ja katsoo tulevaisuuteen. Ei voi olla tässä nykyhetkessä ainoastaan ja pysähtyä siihen, vaan kehitetään myöskin toimintaa ja katsotaan pitkälle tulevaisuuteen. Yleisradion tulee olla luotettava — niin kuin se on tällä hetkellä — ja riippumaton, ja sen tulee antaa ihmisille ajankohtaista tietoa. Se on tärkeää, ja Yleisradion tulee myöskin tavoittaa ihmiset hyvin.

Sitten haluaisin sanoa sen — muistaakseni edustaja Satonen otti esille saman asian — että hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on huolehtia, valvoa, että julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukaiset tehtävät tulevat suoritetuiksi eikä hallintoneuvosto puutu siihen itse ohjelmien sisältöön. Se on Yleisradion sisäinen asia, miten ohjelmia siellä tuotetaan. Toimittajien rooli on siellä tärkeä myöskin ja se, että toimittajat ovat puolueettomia ja vievät niitä asioita eteenpäin. Itse toivon, että he nimenomaan katsovat laajasti.

Sitten kahteen asiaan vielä haluan kiinnittää huomiota. Oikeastaan edustaja Guzenina jo toi esille, että me elämme tällä hetkellä lokakuuta ja käsittelemme viime vuoden kertomusta asiasta. Sanotaanhan, että huhtikuun loppuun mennessä tulee antaa se kertomus, ja se on annettu, mutta kun katsoo, mitkä ovat sitten eduskunnan istuntokaudet, niin itse toivon, että jatkossa me pääsisimme tätä keskustelua käymään nimenomaan kevätkauden loppupuolella. Se olisi tärkeää, jotta voidaan viestiä viedä eteenpäin siitä, mitä kehitettäviä asioita täällä tulee eteen, niin että saadaan niitä sitten myöskin hallintoneuvostossa vietyä ja Yleisradio voi myöskin kehittää omaa toimintaansa. [Puhemies koputtaa]

Toinen asia, minkä haluan, puheenjohtaja, ihan lopuksi nostaa esiin, [Puhemies koputtaa] on se vertailutieto aikaisempiin vuosiin. Itse toivon, että myöskin tässä kertomuksessa verrattaisiin aikaisempiin vuosiin siinä, miten voidaan asioita kehittää eteenpäin.

16.46 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Luen tässä Ylen sivulta pienen pätkän: ”Ylen toiminta perustuu lakiin. Vuonna 2017 julkisen palvelun tehtävänantoa tarkennettiin siten, että Yleisradion tehtävänä on tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta. Kyseinen tehtävä korvasi tehtävän, jonka mukaan Yleisradion tuli tukea suvaitsevaisuutta ja monikulttuurisuutta. Laista ja Ylen arvopohjasta kumpuava tehtävä kulttuurien moninaisuuden tukemisesta ei ole milläänlailla ristiriidassa Ylen riippumattomuuden kanssa. Ylen journalismin kivijalkana ovat Ylen arvot: riippumattomuus, luotettavuus ja ihmisen arvostaminen. Journalismimme perustuu aina totuudenmukaiseen, olennaiseen ja monipuoliseen tiedonvälitykseen. Olemme tuoneet ja tuomme jatkossakin myös maahanmuuton käsittelyssä esille erilaisia näkökulmia ja annamme äänen eri osapuolille. Teemme tämän nojautuen faktoihin ja jokaisen ihmisarvoa kunnioittaen. Arvopohjaamme tukeutuen teemme jatkossakin rohkeaa, monipuolista ja riippumatonta journalismia kaikille Suomessa.”

Edustaja Guzenina nosti tuossa esiin sanat ”Ylen toiminta on puolueetonta”, ja minun nähdäkseni se ei ole sitä. Tuossa viime vaalien alla näimme semmoisen homman, että Seinäjoella kuvattu dokumentti jätettiin julkaisematta ennen vaaleja, koska se ehkä edusti sitä minun näkemystäni maahanmuutosta, ja olen erittäin harmissani, että näin pääsi käymään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Se oli erittäin harkitsematon ratkaisu Ylen johdolta. Me näemme asioita eri lailla, ja minun mielestäni tämä puolueettomuus on vaarantunut.

Se, miksi halusin puheenvuoron ottaa, on se, että tukemalla suomalaista kulttuuria Ylellä olisi todella valtava panos antaa siihen, että se tukisi suomalaista urheilua. Tällä hetkellä, kun suomalaista urheilua ei tueta valtion varoista riittävästi, on huippu-urheilijoita, jotka joutuvat maksamaan itse kaikkia mahdollisia maksujaan. [Suna Kymäläisen välihuuto — Puhemies: Kuunnellaan puheenvuoroa!] — Saanko jatkaa tornista, kun tuli tuolta tuomoista kritiikkiä? [Puhemies: Saatte!] — Minä jatkan sieltä. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa edustaja sieltä vasemmalta laidalta sanoi, että Yle ei voi maksaa urheilijoiden tukia ja muita. Minä tiedän sen, se on ihan päivänselvä asia, mutta sillä, mitä Yle tekee suomalaisen urheilun kuvaamisessa ja tiedottamisessa, se voi vaikuttaa hyvin paljon siihen, miten ne urheilijat pystyvät hankkimaan itsellensä taloudellista tukea muun muassa sponsorituloin. Eli tällä hetkellä näen asian näin, että Yleisradio on ehkä liiaksi keskittynyt tiettyllä tapaa joihinkin lajeihin. Meillä on lukuisia lajeja, joissa on nimenomaan yksilösuorituksia, ja kun Yleisradio on vähentänyt näiden näyttämistä, käytännössä osittain jopa lopettanut — tässä on pieniä positiivisia merkkejä, että niitä on uudelleen alettu kuvaamaan ja näyttämään julkisuuteen — niin semmoisten lajien edustajien, jotka piilotetaan suomalaisen Yleisradion toimesta, on vaikea saada itselleen tukijoita ja sponsorituloja, ja tämä on todella vakava ongelma. [Suna Kymäläinen: Mistä lajista on kysymys? — Puhemies koputtaa] — Mistä lajista? Yksilölajeista. — Eli minä toivoisin, että Yle todellakin panostaisi siihen, että se tarjoaa julkisuutta kaikille urheilulajeille, pitää esillä suomalaisia urheilijoita, urheilulajeja. Tämä myös tukee meidän nuorison kasvua ja kehittymistä terveisiin liikuntamuotoihin ja ylipäättänsä tekee hyvää meidän nuorisollemme, että he saavat tällaisia esimerkkejä ja muuta.

Tämä oli se juttu, minkä takia minä tänne itseni torniin raahasin, että sain sanottua teille siellä vasemmalla tämän näkemykseni. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt sieltä vasemmalta nouseaan seisomaan, edustajat Guzenina ja Kymäläinen, vastauspuheenvuorot.

16.51 Maria Guzenina sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä edellisen puhujan kanssa siitä, että kyllä meidän suomalaiset nuoret tarvitsevat esikuvia, tarvitsevat esikuvia urheilun kautta muun muassa terveistä elämäntavoista. Siinä mielessä tämä teidän huomionne siitä, että me tarvitsemme myöskin vahvaa urheilujournalismia, on hyvä, ja eilisen hallintoneuvoston kokouksen jälkeen kyllä minulle ainakin syntyi sellainen kuva, että Yle aivan poikkeuksellisen laajasti panostaa niin suomalaisen kuin kansainvälisen urheilun välittämiseen niin radion puolella kuin sitten television puolella ja siellä Yle Areenassa myöskin.

Mutta syy, minkä takia pyysin tämän vastauspuheenvuoron, liittyy siihen, että kun me Suomessa todellakin olemme sananvapauden ja journalistisen sananvapauden mallimaita, niin siihen sisältyy myöskin se, että itse kukin meistä — itse kukin meistä — vapaassa journalismissa joutuu myöskin kohtaamaan sellaista uutisointia, joka ei aina välttämättä vastaa meidän omaa maailmankuvaamme tai tuntuu jopa vääreiltä meidän omasta mielestämme, mutta siitä huolimatta Ylen hallintoneuvoston jäsenenä en tohtisi missään tapauksessa vaatia, että Yle lähtisi muuttamaan omaa journalistista vapaata linjaansa sen mukaiseksi kuin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

mitä minä oman maailmankatsomukseni kautta pidän oikeana. [Puhemies koputtaa] Siinä mielessä meidän täytyy vain sietää sitä, että vapaa journalismi [Puhemies koputtaa] on sellaista, että sieltä voi tulla joskus epämiellyttäviä asioita. [Juha Mäenpää: Siirretään dokumenttia vaalien jälkeen!]

16.53 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minä olen se edustaja täältä vasemmalta, nimeni on Suna Kymäläinen. Tässä esitettiin kysymys, miksi Yle on vähentänyt urheilun näyttöä. Esitettiin jopa syytöksiä siitä, että tämä olisi jotenkin tarkoitusperäistä. Minä vastaan nyt omalta osaltani, että näistä urheilun julkaisuista ja muista käydään valtavaa kilpailua kansainvälisillä markkinoilla, joilla liikkuu todella suuret rahat, eli kritiikkiä voi tietysti aina esittää, mutta kritiikille täytyisi olla myöskin sitten vaihtoehdot ja ne ratkaisut, eli nostetaanko Yle-veroa, jotta voidaan esimerkiksi ostaa kalliimpia julkaisuoikeuksia urheilun osalta? Tämä ei varmasti ole sitä, mitä edustaja täällä esille otti, mutta näin inhorealismina se toimii.

16.54 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Minä itse henkilökohtaisesti ymmärrän edustaja Mäenpään puheenvuoron ja pienen kritiikinkin näihin Ylen urheilulähetystyihin liittyen. Hyväksyn sen, mitä urheilua Yle tällä hetkellä näyttää, mutta itse tietysti toivon, että nimenomaan suomalaista urheilua näytettäisiin enemmän. Se on asia, josta ihmisiltä tulee erittäin paljon palautetta, sellaisilta ihmisiltä, jotka ovat perinteisesti seuranneet niin sanottuja suomalaisia lajeja. Itse toivon, että voitaisiin myöskin, jos otetaan vaikkapa Urheiluruutu, näyttää nimenomaan suomalaisia lajeja siellä enemmän. En mene ohjelmasisältöihin tämän enempää, mutta kyllä pitää ottaa vakavasti tämä palaute, mitä tulee ihmisiltä, olen ihan samaa mieltä.

Suomalaiset ovat urheilukansaa, suomalaiset seuraavat urheilijoita. Monet urheilijat ovat esikuvia nuorille, ja itse toivon, että myöskin television kautta saadaan suomalaisia urheilijoita esikuviksi suomalaisille nuorille. [Puhemies koputtaa] Sen tulee olla lähtökohta myöskin tulevaisuudessa.

16.55 Seppo Eskelinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puheenjohtaja! Yle mielestäni aika hyvin laajaa julkisen palvelun tehtävänsä hoitaa. Pari kritiikin aihetta:

On hienoa, että aluelähetystyksiä ja alueuutisia kehitetään, mutta — olen tehnyt tästä kirjallisen kysymyksenkin — ne eivät tällä hetkellä näy läheskään kaikilla alueilla. Olen kysynyt tästä aikaisemminkin Ylen johdolta, mutta en ole saanut vastauksia. Toivoisi, että näihin panostettaisi myös, että se näkyvyys olisi niillä alueilla, missä esimerkiksi Itä-Suomen uutiset näkyvät.

Olen myös, Lohi, laiska kansanedustaja. En ole kertaakaan ollut valiokunnan kokouksesta enkä istunnosta pois, mutta prosentit ovat ihan muuta. Toivoisi, että kun tämmöisiä työkaluja otetaan, niin ne olisivat sitten aidosti relevantteja työkaluja. Otan osaa, Markus Lohi. [Naurua]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Vielä vastauspuheenvuorot edustajille Mäenpää ja Kari.

16.56 Juha Mäenpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kymäläinen nosti esiin sen, että maksetaan näistä korkeita lisenssimaksuja. Minä näkisin — tai mi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

nulla on tiedossani — näin, että esimerkiksi suomalaisella Painiliitolla ei ollut varaa maksaa enää televisioyhtiöille siitä tv-ohjelman tekemisestä tai julkaisemisesta, elikkä tämä on saattanut kääntyä jopa näin päin. Minä en ole tässä nyt varma, [Arto Satonen: Olette ihan oikeassa!] onko kyseessä ollut tämmöinen kaupallinen yhtiö vai Yleisradio, mutta uskon, että jos Yleisradio haluaa esimerkiksi painia mennä kuvaamaan, niin ei varmasti tarvitse Suomessa maksaa yhtään mitään. [Arto Satonen: Pitää paikkansa!]

Elikkä oikeasti tämä on kääntynyt vähän päällellessä, ja minä uskon, että pystyn tähän antamaan paremman vastauksen. Minä tarkistan tämän asian ja tuon Kymäläiselle vastauksen. [Puhemies koputtaa] Mutta käsitykseni mukaan asia on juuri niin, että urheilulajit ovat jopa joutuneet maksamaan näille, jopa Ylelle.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt vielä edustaja Kari, ja sen jälkeen puhujalistaan.

16.57 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ylestä on mukava keskustella eduskunnan salissa, koska me kansanedustajatkin olemme Ylen palveluiden käyttäjiä ja myös tietenkin Yle-veron, Yle-maksun, maksajia. Meillä on näin ollen ihan hyvä ja perusteltu oikeus käyttäjinä ja Yle-veron maksajina toivoa ohjelmasisältöjä, esittää toiveita urheilusta tai kulttuurista tai tasapuolisesta kohtelusta ja niin edelleen, mutta olkoon tulevaisuudessakin niin, että päätöksentekijöinä meillä ei kuitenkaan ole oikeutta vaatia tietynlaista ohjelmaa, vaan sen ratkaisun tekevät journalistit, päätoimittajat ja ohjelmatuottajat yhdessä, ja sitä tarkoittaa riippumattomuus mediakentässä. Uskon, että emme pelkästään me median käyttäjät tarvitse Yleisradiota, vaan Yleisradiota tarvitsee myös koko mediakenttä, myös yksityiset toimijat, jotta tämä mediakenttä on mahdollisimman monipuolinen ja monenkirjava. Siitä iso kiitos Yleisradiolle, joka tuottaa palveluita laajasti eri väestöryhmille eri kielillä ja niin edelleen. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt puhujalistaan.

16.58 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Muutamia huomioita käydyistä keskustelusta: Tähän viimeisimpään totean, että Ylen hallintoneuvoston jäsenenä tai liikenne- ja viestintävaliokunnan puheenjohtajana tai useamman kauden liikenne- ja viestintävaliokunnassa toimineena minulla ei ole tietoa tai ei ole tullut esille, että suomalaiset urheilulajit joutuisivat maksamaan Ylelle, jotta heitä näytettäisiin televisiossa. Jos näin on, niin toivon, että nämä faktat minulle osoitetaan, kuten luvattiin. Edellytän myös, että jos tämä väite oli väärä, myös nämä faktat minulle osoitetaan.

Tästä vallan vahtikoirasta, kansanedustajien poissaolojen tai läsnäolojen piirakoista ja niin poispäin, jotka ovat kovin meitä keskusteluttaneet: Muistutan, että tämä keskustelu liittyy vuoteen 2019 ja nyt me käsittelemme hallintoneuvoston kertomusta vuodelta 2018. Liikenne- ja viestintävaliokunta totesi mietinnössään, kuten täällä on esille tuotu, että tämä kertomus olisi hyvä käsitellä aiemmin keväällä. Sen verran puolustan nyt kuitenkin Yleä sekä myöskin eduskuntaa toimijana, että meidän täytyy ottaa huomioon tämän vaalikauden ajankohta. Kun kertomus tuotiin eduskunnalle huhtikuun lopussa aivan kuten sääntöihin on kirjattu niin sanotusti, lakiin kirjattu, niin tuolloin käytiin vaalit ja tehtiin uutta hallitusta, ja tämä on osaltaan myöskin viivästyttänyt sitten tämän asian käsittelyä. Mutta toivon valiokunnan puolesta sekä itseni osalta, että jatkossa pystymme tämän jo kevätkaudella käsittelemään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Kuten täällä on tullut esiin, kun median toimintakenttä muuttuu valeutisten tultua mediakenttään, on Ylellä yhä suurempi rooli. Me tarvitsemme tällaista julkista toimijaa, jota eduskunta valvoo. Toiminnan kehittämiseen on ollut mahdollisuus Yle-veron myötä. Tästä olemme olleet monta mieltä matkan varrella, mutta tämä todellisuudessa on tuonut sitä toimintavarmuutta ja suunnittelun pitkäjänteisyyttä Ylen toimintaan ja ohjelmakenttään, ja sen vuoksi on pystytty myöskin huolehtimaan siitä, että Yle on säilynyt vahvana aluetoimijana.

Ennen kaikkea meidän tulee muistaa se, että kaupallisen alan mediatoimijat kokevat Ylen hyvänä kumppanina ja kokevat, että kaupallinen mediakenttä tarvitsee julkista mediakenttää tuekseen ja rinnalleen. Tämä ikään kuin kilpailu pitää myöskin uutisoinnin terveenä ja myöskin tammöisenä tulevaisuuteen kilvoittelevana molempien toimijoiden osalta. Ennen kaikkea Ylellä julkisena toimijana on erittäin vahva rooli ohjelmatuottajien ja kulttuuritoimijoiden osalta, mitä me tuemme täällä omalla työllämme.

17.02 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! En malta olla kanssa muutamaa sanaa sanomatta tästä urheilusta ja Ylestä. Tämähän on todella monimutkainen asia, ja oli hyvä, että keskustelu nousi täällä esille, enkä väitä myöskään itse kaikkia yksityiskohtia tässä tietäväni, mutta tämä on asia, josta on puhuttu pitkään. Muistan, että joskus, kun olin nuori kansanedustaja, niin ehdotettiin, että Ylellä pitäisi olla oma urheilukanava, jossa nimenomaan tulisi suomalaista urheilua. No, se ei silloin saanut suurta kannatusta, mutta ehkä sen voisi tässä uudessa ilmapiirissä uudelleen esittää.

Toki täytyy sanoa, että Yle Areena on jonkin verran kyllä tilannetta parantanut. Nyt Yle Areenastahan tulee laajemmin urheilua. Mutta olen myöskin nähnyt toiselta puolen pöytää tämän, mihin tuo Mäenpää viittasi Painiliiton kohdalla: olen ollut myöskin Suomen Lentopalloliiton puheenjohtaja ja sitä kautta nähnyt, millainen on myös lajiliiton puolesta tämä tilanne.

Tämähän näyttää nyt siltä, että näitä urheilutapahtumia on, sanotaanko, karkeasti ehkä kolmea tasoa.

Ensimmäinen on kansainvälinen taso, kansainvälisesti kaikkein kiinnostavimmat tapahtumat, joista nyt viime aikoina myöskin muut kuin perinteiset kansainväliset toimijat ovat kiinnostuneet ja joita ne ostavat isoilla rahasummilla. Tämähän näkyy sillä tavalla jopa Ylen budjetissa, että niinä vuosina, kun ei ole isoja urheilukisoja, Yle tekee tyypillisesti semmoisen noin 5 miljoonaa euroa voittoa, ja silloin, kun on isot urheilukisat, niin silloin Yle tekee sen saman verran tappiota. Eli tässä on todella ison luokan asioista kyse, ja silloin puhutaan sellaisista kuin olympialaiset, jalkapallon EM-kilpailut — jotka varmasti ensi kesänä ovat vielä suuremmat, jos pallo menee nyt muutaman kerran Liechtensteinin maaliin, niin ne ovat vielä suuremmat kuin aikaisemmin Suomessa — yleisurheilun MM-kilpailut, hiihdon MM-kilpailut, tääntytyypiset tapahtumat, jotka myöskin Euroopan unionin päätösten kautta ovat myös siinä listassa, että ne pitää vapaasti näyttää Suomessa, ei niin, että ne pitää välttämättä näyttää Ylellä, mutta jossakin vapaasti valittavassa kanavassa ne pitää näyttää. On tämä tietty listaus tehty. Sehän on johtanut siihen, että joidenkin tapahtumien osalta — ja tietysti jääkiekon MM-kilpailut kuuluvat tähän samaan sarjaan — Yle on jakanut myös niin, että ne tulevat osittain Yleltä ja vaikka osittain MTV:ltä. On tehty tätä yhteistyötä, koska nämä ovat kaikille niin kalliita. Tämä on siis yksi kategoria, jossa oikeasti maksetaan näistä lähetysoikeuksista huomattavia summia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Sitten on se toinen kategoria, jossa ei paljon makseta lähetyssummista, mutta jossa lähettäminen kuitenkin maksaa ja lähetykset ovat sillä tavalla kansan keskuudessa suosittuja, että niiden katsojamäärät ovat merkittäviä. Tätä kategoriaa esimerkiksi edustaa lentopallo, jolla tyypillisesti on semmoinen 300 000—400 000 katsojaa, joskus enemmänkin, kun lentopallomaajoukkueen ottelu tulee Ylen kanavilta. Tämä on niin kuin sitä sarjaa. Se ei ole siis sitä samaa luokkaa kuin jääkiekon MM-finaali — jossa puhutaan yli miljoonan katsojaluvuista, voi olla lähelle kahtakin miljoonaa ja niin poispäin — mutta se on kuitenkin merkittävä katsojamäärä. Voi sanoa, että tämän tason tapahtumia Yle on viime aikoina lisännyt. Muun muassa lentopallon EM-kilpailut, sekä naisten että miesten kilpailut, tulivat varsin kattavasti Yleltä, samoin koripallon MM-kilpailut, tämäntyyppiset tapahtumat tulivat.

Sitten mennään siihen kolmanteen kategoriaan, josta mielestäni Mäenpää puhui täällä varsin hyvin. Ne ovat sitten sellaiset tapahtumat, jotka ovat kansallisesti — voivat olla myös kansainvälisesti — merkittäviä, mutta jotka ovat tässä isossa kuvassa hieman pienempien lajien roolissa. Itse olen shakin pelaaja, ja Yleltä ei ole tainnut tulla juuri koskaan shakkia. Mutta esimerkiksi Norjan NRK näyttää shakkia monta tuntia päivässä silloin, kun on MM-ottelu, kun norjalainen maailmanmestari on pelaamassa, ja se on siellä erittäin katsottu ohjelma. Suomessa ei ole tällaista shakkitähteä, joten on luonnollista, että Suomessa ei tällä tavalla shakin MM-ottelua näytetä.

Mutta vaikkapa painissa meillä on merkittäviä urheilijoita, on suunnistuksessa, on monessa muussa lajissa, jotka eivät katsojamääriltään kuitenkaan ole enää ihan saman kategorian lajeja kuin tämä edellinen. Esimerkiksi Jukolan viestissä on aivan loistava toteutus, kun se tulee Yleltä keskellä yötä. Ihan tarkkaan en osaa sanoa siitä, mitä edustaja Kymäläinen sanoi, miten tämä raha tässä liikkuu, mutta kyllä silloin, kun tuotantokustannukset ovat korkeat ja katsojaluvut kuitenkin kohtuullisen pienet, siinä raha saattaa toiseenkin suuntaan liikkua. Mutta olennaista on, että se myöskin tulee. Se on sille lajille, niin kuin Mäenpää sanoi, erittäin tärkeätä, että se näkyy sieltä.

Tämä kolmas kategoria on ehkä mielestäni sellainen, josta on hyvä käydä keskustelua myös tässä salissa, koska tässä tullaan juuri siihen, että suomalaisten nuorten esikuvia löytyy monista muistakin lajeista kuin pelkästään jalkapallosta, jääkiekosta tai hiihdosta, eli silloin sillä on kansallinen tehtävä. Mutta se tarkoittaa myös sitä, että jos Yle näihin lajeihin enemmän satsaa, niin vaikka lajit eivät pyydäkään minkäänlaisia lähetysskorvauksia, se kuitenkin maksaa, kun Yle sieltä laadukkaan ohjelman toteuttaa. Ja sitten kun lajiliiton oma maksukyky on hyvinkin rajallinen, niin me olemme siinä tilanteessa, että Ylellä pitäisi olla hieman enemmän resursseja, että se pystyisi kattavammin toimimaan — jotta idea esimerkiksi omasta suomalaisesta urheiluun keskittyvästä urheilukanavasta olisi realistinen tai jotta me voisimme Yle Areenan tarjontaa urheilun osalta vielä edelleen monipuolistaa, nykyistä enemmän. Eli tästä on kyse.

Mutta on hyvä, että tämä keskustelu käydään, koska tällä on välillisesti iso vaikutus paitsi sen esikuvan kautta, myös kaikille niille pienemmille lajeille, kaikille siellä toimiville seuroille, siellä toimiville vapaaehtoisille työntekijöille, kaikille on tosi iso juttu, näkykö heidän harrastamansa laji, tuleeko se televisiosta, saako se televisiossa näkymäaika ja kuinka paljon se sitä saa. Se vaikuttaa suoraan siihen, millainen mahdollisuus lajilla on kehittyä, saada yhteistyökumppaneita ja sitä kautta viedä lajia ja ihmisille tärkeää harrastusta eteenpäin. [Puhemies koputtaa] Nämä ovat siis todella isoja päätöksiä. — Ilmeisesti aikani päättyi jo. Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Me olemme tuomarin myöntämällä lisäajalla, mutta asia oli tärkeä. — Edustaja Guzenina.

17.10 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! Ei ainoastaan se, että lajeja näkyy, vaan että ne lajien selostajat ovat sellaisia ammattitaitoisia, jotka herättävät myös muissa kipi-nän innostua urheilemisesta. Itse muistan lapsuudesta — olen syntynyt 60-luvun lopulla — minkälaisia mäkiselostuksia meillä oli. Meillä oli vielä mustavalkoinen televisio, ja kun il-tapäivällä tuli mäkihyppyä, niin minä istuin siinä televisioruudun edessä kuin tatti enkä suostunut siirtymään, koska se oli niin upeaa ja osaksi juuri näiden selostusten takia. Myönnän tässä, että minulla on hyvin lämpimiä tunteita Yleä kohtaan nimenomaan tämän julkisen palvelun tehtävän vuoksi. Muistan myöskin lapsuudestani, kun kaksi hullua, höp-söä englantilaista poliisia kyseli, että ”where is the cat?”, ja sitten vastaukseksi kuului, että ”the cat is in the moon”. Nämä ovat ensimmäiset englantilaiset sanat, jotka minä olen op-pinut, ja ehkä minun sukupolveni ihmisillä on samantyyppinen kokemus tästä asiasta.

Maailma on muuttunut hyvin paljon. Ei ole enää mustavalkotelevisioita, ja meille on normaalin televisiovastaanottimen lisäksi tullut tämä suoratoisto, ja ihmiset voivat katsoa lähetyksiä melkein missä tahansa. Tässä täytyy todeta, että se urauurtava työ, jota Yle on tehnyt Yle Areenan parissa ja Yle Arkiston parissa, on varsinainen kansallinen aarre, se, kun voidaan katsoa esimerkiksi näitä vanhoja ”Hello, hello, hello” -ohjelmia ja myöskin vanhoja urheilutaltiointeja. Näitä toivoisi, että meidän nuoret myöskin löytäisivät, ja tässä Yle on nyt petrannut aika hyvin: kun katsoo näitä viimeisimpiä tuloksia, niin tässä 15—29-vuotiaiden joukossa nousua on jo 19 prosenttia — nyt puhutaan tämän vuoden tuloksista — ja sitten tuossa vielä nuoremmassa joukossa on ennestäänkin ollut kyllä laaja into Yleä kohtaan — on katsottu paljon esimerkiksi tätä Ylen Hau-joukkuetta — ja sielläkin nousua on plus 5 prosenttia. Itse asiassa kun kaikki ikäryhmät katsotaan, niin sitä nousua on todel-la paljon jopa siellä plus kuusikymppisten joukossa, jossa nämä katsojaluvut, ottaen huo-mioon Ylen television ja Areenan parissa päivittäin vietetyt minuutit, ovat olleet kyllä ai- van huippulukemissa. Siinä mielessä onnittelut Ylelle ja Ylen johdolle siitä, että siellä on tehty kyllä paljon sen eteen, että Yle tavoittaisi mahdollisimman laajasti Suomen kansaa.

Vielä haluaisin sanoa, puhemies, että kun silloin tällöin keskusteluun nousee, että Ylen rahoitus siirrettäisiin budjettikehykseen, niin ilolla olen huomannut, että nyt täällä ei ku- kaan ole sitä vaatinut vaan kaikki ovat tyytyväisiä siihen, että meillä on tällainen laajan julkisen palvelun talo, joka tavoittaa niin laajasti, ja on äärimmäisen tärkeää, että me emme vaaranna Ylen julkisen palvelun tehtäviä. Paljon kertoo se, niin kuin täällä on jo todettu, että Yle nauttii laajasti suomalaisten luottamusta. Ja kun puhutaan vielä näistä brändeistä, jotka tänä päivänä [Puhemies koputtaa] ovat hyvin tärkeitä, niin tuoreen selvityksen mu- kaan Yle on myös verkkobrändinä vahva: Yle Areena ykkönen, kuudentena Yle ja seitse- mäntenä Ylen Elävä arkisto. Siellä jäävät taakse Googlet ja muut.

17.13 Mika Kari sd: Arvoisa herra puhemies! Tuossa aikaisemmin sanoinkin, että edus- kunnassa on mukava keskustella Ylestä, koska me olemme kaikki käyttäjiä, kuluttajia ja myös maksajia. Mutta me olemme tietenkin myös päättäjiä, ja itsekin olen saanut edelli- sellä kaudella Ylen hallintoneuvostossa istua muutaman kokouksen ennen kuin jouduin siirtymään toisiin tehtäviin. Tällä kaudella tehtävät jäivät puoleen viime kaudesta. Eli sain yhden hallintoneuvoston kokouksen istua, ja siitä kiitos — Yle-sydän sykkii tämänkin ta- kin alla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Edustaja Guzenina viittasi menneeseen aikaan, ja itsekin kuulun siihen sukupolveen, jonka sivistys on rakentunut kirjaston, peruskoulun ja Yleisradion ohjelmien ympäriltä, ja siihen sukupolveen, joka täytti yhdeksän vuotta, kun Pikku Kakkonen aloitti televisiossa vuonna 1977, Knalli ja sateenvarjo -sarjasta puhumattakaan, joka kuuluu edelleenkin tänä päivänä suosikkiradio-ohjelmiini — nimenomaan vanhat Knallit ja sateenvarjot.

Mutta tästä Ylen alueellisesta ohjelmatuotannosta: Haluan siitä kyllä antaa positiivisen palautteen ja pidän sitä yhtenä keskeisenä osana Yleisradion laajaa ohjelmatehtävää. Paikallisuus on osa globalisuutta, paikalliset asiat ovat osa globaaleitakin asioita, niin kuin tämänkin päivän elämässä nähdään. Mutta ennen kaikkea myös Yle-palveluiden käyttäjät ajattelevat — uskon ainakin omasta puolestani voivani sanoa ja uskallan luulla ja arvata, että aika moni muukin ajattelee — että ne oman alueen asiat ovat oman alueen ihmisille hurjan tärkeitä, ja Yleisradio pitää tästä alueellisesta ohjelmatuotannosta mielestäni hienolla tavalla huolta tänäkin päivänä ja samalla elää ajassa.

Tähän Ylen puolueettomuuteen vielä haluaisin sanoa sen, että ymmärrän, että Yleisradiota pitää pystyä arvioimaan myös ulkopuolelta — Yleisradio tekee sitä arviointia myös sisältään — mutta pitäisin vähän huolestuttavana kehityksenä sitä, että ylläpidetään ikään kuin poliittisin tarkoituksin sellaista näkökulmaa, että Yleisradio ei olisi puolueeton. Se on mielestäni Yleisradion puolueettomuuden kiistämistä ja puuttumista Yleisradion ohjelmatuotannon sisältöön politiikan keinoin, jolloin annetaan mielikuva ja ehkä tietynlainen paine sinne Yleisradion sisälle, että tämä ohjelmatuotannon kulma ei ole hyväksyttävä, teidän pitää tehdä jotain muuta. Sellaisia maita maailmasta löytyy, joissa poliitikot päättävät ohjelmasisällön, sen, mikä on hyvä kansalaiselle, ja sellaisiin maihin ei Suomi lukeudu. Sellaisia maita löytyy Suomen rajojen ulkopuolelta.

17.16 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Edustajat Kari ja Guzenina puhuivat tuossa hyvin, ja erityisesti edustaja Satonen käsitteli erittäin hyvin monia tärkeitä näkökulmia tähän asiaan liittyen, mutta en tosiaan malta olla itsekin vielä sanomatta tästä urheilun merkityksestä siinä mielessä, että meillä varmasti kaikilla on yhteinen jakamaton tahto siihen, että saamme lapsille ja nuorille hyviä harrastusmahdollisuuksia, ja tietysti siinä innon luomisessa esikuvilla on suuri merkitys. Kun Yle pystyisi tarjoamaan myös niiden lajien kilpaurheilijoille näkymisen paikkoja, joissa sitten ne harrastamisen kustannukset eivät olisi niin valtavan suuria sieltä esimerkiksi lapsiperheiden näkökulmasta, niin se tietysti antaisi semmoisen mukavan kannusteen näiden lajien pariin, kun tiedämme, että vaikkapa tämä myöhempien aikojen kansallislajimme jääkiekko on tavattoman kallista perheiden harrastaa. Totta kai on erittäin tärkeää kansakunnan itsetunnon kannalta, että silloin, kun Suomi voittaa, koko kansakunta pääsee siitä osalliseksi, totta kai se on hienoa, mutta on tärkeää, että myös muita lajeja sitten tuodaan riittävän vahvasti esiin, että niitä suomalaisia sankaritarinoita ja hyviä esikuvia nuorille tulee monipuolisesti.

Mutta, arvoisa puhemies, vielä sellainen näkökulma tähän pohjoismaiseen yhteistyöhön sen lisäksi, mitä jo edellä sanoin: kun tosiaan aluetoimituksia on vahvistettu ja siellä ajatuksena on tällaista journalistista tasoa myöskin nostaa, niin tässä yhteydessä aivan konkreettisena asiana esimerkiksi tuolla Lapissa on tullut kuitenkin vastaan se, että on jouduttu hyvin pidettyjä ohjelmia poistamaan ohjelmistosta — ohjelmia, joissa sitten paikalliset toimijat Ruotsissa, Norjassa ja Venäjällä ilman ehkä sellaista koulutusta ja parempaa journalistista osaamista ovat tuottaneet sisältöä, joka on kuitenkin ollut hyvin pidettyä myös suomalaisten Ylen ohjelmien seuraajien keskuudessa. Tässä mielessä olemme toki siellä pai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

kallisesti käyneet tätä keskustelua siitä, miten tuotaisiin sitä arjen tietoa naapurimaista, naapurimaakunnista, koska kun kuitenkin kaikki olemme sitä mieltä, että tämä Euroopan arktisen alueen kehitys on asia, jossa Suomen kannattaa olla mukana — se avaa Suomelle valtavasti mahdollisuuksia — niin helpompihan siinä on olla mukana, kun tiedetään mitä siellä naapurissa tapahtuu ja se arki on sillä tavoin tutumpaa. Jotta se olisi myös ihan tiedotusvälineitten kautta päivittäinkin läsnä, mieltäisin tässä kyllä nyt Yleä siinä, miten tosiaan tätä pohjoismaista ja kalottialueen yhteistyötä vielä tiivistetään.

17.19 Atte Harjanne vihr: Arvoisa puhemies! Täällä ovat edustajat Kari, Satonen ja Pitko muiden muassa tuoneet erinomaisesti esiin tätä suomalaisen mediakentän, vapaan, riippumattoman mediakentän tärkeyttä ja Ylen osaa siinä tärkeässä kokonaisuudessa. Vielä toistaisin sen, että näiden periaatteiden horjuttaminen tai tämän nykytilanteen kyseenalaistaminen on siis vaarallista, jos sitä poliittisin tarkoituksin tehdään, ja se on kyllä huolettava tie.

Mutta itse asiaan: Tiedebarometrien perusteella suomalaiset luottavat tieteeseen ja ovat hyvin kiinnostuneita tieteestä ja tieteellisestä tutkimuksesta. Myös täällä salissa vedotaan yhden sun toisen asian yhteydessä usein tutkimustietoon. Sehän on loistava asia, koska vain tutkimustiedon perusteella me voimme kestävästi taklata sellaisia globaaleja ja myös paikallisia haasteita kuin esimerkiksi ilmastonmuutos, biodiversiteetin haasteet. Meillä täytyy olla paras ja kattava tieteellinen ymmärrys asiasta, jotta voimme siihen puuttua.

Mistä suomalaiset sitten tiedettä seuraavat? Median kautta. Sanomalehdet, tv, radio ja internetin uutissivustot ovat tiedebarometrien perusteella tärkeimpiä tieteellisen tiedon lähteitä tavallisille ihmisille, ja uskon, että itse asiassa myös tälle meidän kansanedustuslaitoksellemme hyvin usein, vaikka meillä on toki muitakin keinoja siitä päästä perille.

Kun ajattelee Ylen roolia suomalaisessa mediakentässä, niin Ylellä on hyvin merkittävä rooli itse asiassa tämmöisen tieteellisen tiedon välittäjänä suomalaisessa yhteiskunnassa, ja tämä on aika painava vastuu tässä ajassa. On hyvin tärkeää, että kun tehdään tiedeuutisointia ja tutkimustiedosta uutisointia, se parantaa ymmärrystä maailmasta. Silloin on hyvin tärkeää, että siinä on esimerkiksi lähteet selvästi aseteltuina, siinä on mahdollisuuksien mukaan avattu keinoja ja tiedon merkittävyyttä, mittakaavaa, tämmöisiä asioita — onko kyseessä vertaisarvioitu tieto, miten paljon tiedetään ja tällaisia. Tieteellisen metodin ja sen, miten se tieto on tuotettu, tuominen esiin tulosten yhteydessä on hyvin tärkeää myös. Jos seuraa uutisointia, niin tämä ei aina ehkä välity niistä uutisista. Toki siinä on kyse monimutkaisen tiedon paketoimisesta laajalle yleisölle, se on tasapainoilua, mutta tämä on semmoinen asia, joka minusta on hyvin tärkeä ymmärtää. Ehkä tässä ajassa uutiset leviävät eri tavoin jopa kuin ennen, josta syytä tämä korostuu. Toisaalta sitten myös teknologia mahdollistaa parempia tapoja ikään kuin linkittää ja tavallaan osoittaa sen tiedon paikka osana laajempaa kokonaisuutta.

Korostaisin tosiaan, että Ylellä on tässä tosi iso vastuu. Yle on sinänsä tehnyt minusta hyvää työtä, en sitä sano, on palkittua tiedetoimitusta ja paljon muutakin. Mutta tämän haluaisin nostaa esiin [Puhemies koputtaa] ihan vain tämmöisenä asiana, joka on syytä huomioida myös, kun ajatellaan Ylen toimintaa. Tämä on hyvin tärkeä osa sitä tonttia, ja siinä pitää olla edellä [Puhemies koputtaa] ja kehittää siltäkin osin toimintaa jatkuvasti. [Mika Kari: Hyvä puhe!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

17.23 Jenni Pitko vihr: Arvoisa puhemies! Haluan vielä hieman ottaa kantaa tähän luottamukseen Yleen. Aihe on todella tärkeä. On hyvä, että me puhumme median luottamuksesta ja Ylen luottamuksesta. Globaalissa mittakaavassa Yle on itse asiassa maailman parhaita ja Suomi maailman kärjessä median luotettavuudessa, mutta aina voi tosiaan parantaa.

Tutkija Ruth Palmer on tutkinut median luotettavuutta, ja hän nostaa esille, että paras tapa lisätä kansalaisten luottamusta mediaan on lisätä medialukutaitoa. Tässä meillä päättäjillä on merkittävä rooli. En usko, että yksittäisten ohjelmien nostaminen tikun nokkaan edesauttaa tilannetta vaan medialukutaidon edistäminen, ja olenkin tyytyväinen, että tässä Rinteen hallituksen hallitusohjelmassa on medialukutaidon edistäminen muun muassa opettajankoulutuksessa, kouluissa ja nuorisotyössä ja että myös hybridivaikuttaminen on hallituksen agendalla. Myös hallituksen panostukset koulutukseen ovat tästäkin näkökulmasta äärimmäisen tärkeitä, kun maailma muuttuu jatkuvasti. Myös Ylen toimintakertomuksessa on nostettu medialukutaito esille. Yle tuottaa media- ja digitaitoja tukevaa sisältöä, mediakasvatusta, jossa osana on nimenomaan lähdekriittisyys ja medialukutaito.

Uskonkin, että medialukutaidon kautta pystymme vahvistamaan entisestään luottamusta Yleen ja mediaan, mutta sillä, että nostetaan yksittäisiä ohjelmia, dokumentteja, tai sisällöllisiä valintoja esille — siirretään katse kokonaisuudesta yksityiskohtiin — voidaan jopa rapauttaa sitä uskoa.

17.25 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Täällä on puhuttu luottamuksesta ja riippumattomuudesta, ja ne ovat tietenkin selkeästi yksi kivijalka demokratialle ja sen demokratian toteutumiselle. Toisaalta on myöskin niin, että kun me ymmärrämme jonkun asian arvon, kun se ei ole tavallaan liian automaattinen asia, niin silloin meillä on myöskin mahdollisuudet yhteiskuntana kehittää sitä ja puhua siitä sillä tavalla, että ymmärretään tämä: se, että puhutaan myöskin kriittisistä kohdista, tarkoittaa vain sitä, että me pystymme kehittämään siinä, eikä ole niin, että tavallaan ajatellaan, että ei voida puhua niistä asioista, jotka ovat horjuttamassa sitä luottamusta tai horjuttamassa sitä riippumattomuutta.

Mutta kun puheenvuoroa pyysin, niin siinä vaiheessa oli keskustelua urheilun, tai jos laajennetaan vähän, kulttuurin tai muidenkin asioiden merkityksestä. Aika vähän on tullut siltä puolelta nyt kiitosta, ja tällaisena jalkapalloihmisenä haluan kyllä jakaa kiitoksen. Jalkapallo on yksi kansainvälisesti tasa-arvoisimmista lajeista. Pallo on aivan sama joka paikassa, säännöt ovat kaikkialla samat, mutta silti on nähtävissä se, että mediassa usein tyttö- ja naisjalkapallo jää vähemmälle huomiolle, ja tässä on tapahtunut viime aikoina myönteistä kehitystä niin Ylellä kuin muutenkin mediapuolella — kansainvälisessä lajissa, jossa Suomessakin tietenkin on pärjätty jokseenkin hieman paremminkin kuin tuolla miespuolella. Kun siellä toivotaan vain, että päästään sitten sinne EM-kisoihin, sitten varmaan näkyy sekin puoli enemmän Ylellä. On tärkeitä, että erilaisten lajien ja asioiden osalta sitten myöskin kiinnitetään huomiota siihen, että sekä molemmat sukupuolet että myöskin lajien harrastaminen ja sen kirjo näkyvät tasapuolisesti.

17.27 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Kun olemme keskustelleet urheilusta, mihin tässä edellinenkin edustaja keskustelussaan viittasi, haluan vielä tähän keskusteluun tuoda myös oman näkökantani siltä osin, että urheilulla on valtava merkitys suomalaisten kansallistunteeseen ja urheilu on äärimmäisen tärkeää myöskin meidän tulevaisuuden tekijöiden, lasten ja nuorten, osalta. Kyllä arvostan jokaista urheilulajia siltä osin, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

soisin niille paljon näkyvyyttä ja mahdollisuutta tuoda itseään esille. Muusta tässä keskustelussa omalta osaltani ei ole missään vaiheessa ollut kysymys.

Kun tässä puhuttiin siitä, että lajiliitoilla ei ole mahdollisuuksia tai resursseja maksaa Ylelle siitä, että heidän kisailunsa tai kilpailunsa näkyisivät televisiossa, niin haluan palata siinä keskustelussa ensimmäiseen puheenvuorooni siltä osin, että Ylellä on valtavan suuri vaikutus ohjelmatuottajien joukossa, niin kulttuurituottajien kuin urheilutuottajien, tiedetuottajien ja näin poispäin. Eli kyllä se menee omasta mielestäni edelleenkin niin, että lajiliitot voivat tehdä sopimuksia mahdollisesti tuottajien kanssa ja tuottajat tekevät sopimuksia Ylen kanssa. [Arto Satonen: Kyllä, juuri näin!] Yle ei suoraan ole itse ottamassa lajiliitoilta maksua. — Tässä vaiheessa itselläni ei ole lisättävää keskusteluun.

17.29 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Tässä olen kuunnellut tätä Yle-keskustelua, ja hyvää keskustelua onkin käyty. Ottaisin kantaa sellaiseen asiaan — kun nyt puhutaan Yleisradion luotettavuudesta ja täällä kuultiin jopa prosenttiluvut hyvinkin yksityiskohtaisesti Suomen median luotettavuudesta, kiitos siitä — että jos me yleensäkin ajatellaamme nyt tätä keskustelua ja sitä, että Yleisradion hallintoneuvostoon kuuluva edustaja kävi kertomassa kansalta saamastaan kritiikistä tässä salissa meille ja sitä vastaan sitten hyökättiin sieltä vasemmalta laidalta, niin siinä mielessä pidän ikävänä sitä, että kun edustaja tuo keskusteluun jonkun kritiikin, niin olisi kyllä mielestäni hyvinkin järkevää yhdesä pohtia, mihin se kritiikki perustuu ja miksi sitä saadaan. Ja tätä keskustelua olisi hyvä käydä rakentavassa hengessä, eikä niin, että vain joku saa esittää kritiikkiä ja toinen kritiikki on huonompaa kuin toinen. Näinhän se ei ole, koska kansa on yksi ja me olemme heitä varten täällä.

Minä lähtisin myöskin vähän puimaan sitä luotettavuutta sen kysymyksen kannalta, kuka nyt kritisoi esimerkiksi Yleisradion loistavaa Areena-palvelua. Tuskin kukaan. Kuka kritisoi Yleisradion upeita luonto-ohjelmia, urheilutuotantoa, kaikkea sitä hienoa, mitä suomalaisille siellä tuotetaan, kuka? Tuskin kukaan suomalainen. Kritiikki kohdistuu hyvin yleisesti poliittiseen journalismiin ja poliittisiin asiaohjelmiin. Tämäkin on ymmärrettävää, koska kansalaisia on monen poliittisen ajatuksen takana ja tästä johtuen sitten erilaiset näkökulmat tietenkin aiheuttavat kansalaisissa erilaisia tuntemuksia. Mutta jos me kysymme, mikä on Ylen luotettavuus, tai me kysymme, mikä on Ylen poliittisen toimituksen luotettavuus, niin uskon, että numerot ovat erilaiset. Ja tämäkin on hyvin selitettävissä, koska niin kuin kaikki me tiedämme, se jakautuu sitten poliittisten mittasuhteiden vuoksi.

Mutta okei, summa summarum, toivoisin, että jos hallintoneuvoston jäsenet saamansa kritiikin esittävät tässä salissa, se otettaisiin vakavasti, aivan yhtä vakavasti kuin ne hienot keuhut, mitä tänään on täällä kuultu. Yhdyn niihin keuhuihin täysimittaisesti myöskin. — Kiitos. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Tässä on aika monta debattia tänään käyty. Menen mieluummin puhujalistaan nyt loppua kohti, mutta sinne toki saa laittaa vielä puheenvuoropyyntöjä.

17.32 Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa herra puhemies! Tässä on käyty hyvää keskustelua tästä asiasta, ja itse lukeudun myös Ylen ystäviin. Tässä on tästä paikallistoiminnasta ollut puhe, että sata toimittajaa on ympäri maata, mutta valitettavasti omalta osaltani tuolla Lapissa olen nähnyt myös päinvastaista kehitystä, että tämä paikallisuus on pikkui-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

sen sanotaanko kapeutunut. Meillä nytten toimittajat ovat Rovaniemellä ja Inarissa, ja nämä Ylen lähetykset aika paljon keskittyvät näiltä paikkakunnilta toimitettavaan tuotantoon.

Sitten ottaisin esille saman asian, minkä edustaja Autto toi omassa puheenvuorossaan jo esille, eli sen, että meillä on tähän asti ollut Murmanskista Riina Guseva ja Pajalasta Bertil Isaksson, jotka ovat tuottaneet tavallaan rajan yli toimituksia, ja ne ovat olleet tosi suosituja ja tykättyjä, mutta nyt kun nämä lopetettiin, niin ikään kuin selitykseksi annettiin se, että nämä jutut eivät yltäneet journalismin osalta riittävälle tasolle, mutta tämä on minusta ollut tärkeä kanava sikäläkin, että meillä on kielimuuri niin tuonne Venäjän suuntaan kuin sitten Ruotsin suuntaan ja tämä on tuonut ihan sitä arkista tietoa sieltä paikan päältä, mitä Murmanskissa, Pohjois-Venäjällä ja Pohjois-Ruotsissa ja Norjassa on tapahtunut. Näitten ohjelmien osalta toivoisin vielä uudelleenharkintaa.

Samoin sitten lauantaiamujen toivekonsertti lopetettiin muutama vuosi sitten. Nyt saadaan kuulla Lapin mummojen tilalla Lauttasaaren mummoja, kun he lähettävät terveisiä, eli tämäkin oli paljon suositumpi silloin kun alueen omat ihmiset saivat lähettää niitä terveisiä, eikä niin, että se on valtakunnallinen lähetys. Tältäkin osin on siis kritiikin siemen paikallaan.

Mutta muuten voi yhtyä näihin, että kyllähän Ylen uutisiin voi luottaa ja ihmiset kokevat, että se on luotettava, ja nämä ovat minusta tärkeitä tämmöisiä demokratian kulmakiviä. Yle Areena on aivan loistava palvelu, ja on mukava ollut havaita se, että myös nuoret ovat löytäneet sen ja sieltä paljon seurataan ohjelmia ja uutisointia. Mutta tämäkin on siinä mielessä muuttunut, että nykyisin kun sinne tuotetaan ohjelmaa, niin nuoret saattavat katsoa viikonlopussa sen ohjelman, ja sitten he ovat jo uutta vailla. Eli tietenkin tällaisia maratoneja harrastetaan, että jonkun kotiin sitten mennään katsomaan koko viikonlopuksi kaikki lähetykset, mitä sinne on uutta tavaraa tuotettu, eli tässä tietenkin sitä pitkäjänteisyyttäkin sitten kaipaa.

17.35 Mikko Kärnä kesk: Arvoisa herra puhemies! Lappilainen edustajakollega Ojala-Niemelä nosti tässä esille kyllä erittäin tärkeitä huomioita, ja itsekin olen huolissani siitä, millä tavalla nämä niin sanotut maakuntaradiot kykenevät toimimaan ja miten takaamme niille resurssit, niin että ne palvelevat mahdollisimman hyvällä tavalla koko Suomea ja kaikkia meidän maakuntiamme. Samoin toivoisin totta kai, että Yle panostaisi — siinä on tapahtunut totta kai ilahduttavaa kehitystä — myös saamenkielisiin sisältöihin, jotka ovat äärettömän tärkeitä myös sitten sellaisille saamenkielisille, jotka asuvat saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella.

Ymmärrän osaltaan tämän keskustelussa esitetyn kritiikin poliittisia sisältöjä kohtaan. On tietysti täysin selvää, että meille poliitikoille — varmasti jokaiselle välillä — joku Ylen uutinen siellä sitten kismittää ja harmittaa, mutta haluaisin muistuttaa, että Yle on sitoutunut Julkisen sanan neuvoston sääntöihin. Tämä erityisesti perussuomalaisten kritiikki olisi kyllä huomattavasti uskottavampaa, mikäli teidän oma puoluelehtenne, Suomen Uutiset, sitoutuisi näihin samoihin sääntöihin. [Arto Satonen: Just näin!] Minä en nimittäin kyllä voi luottaa sellaiseen mediaan, joka ei kykene näitä sääntöjä omaksumaan ja niistä pitämään kiinni. [Arto Satonen: Se oli erittäin hyvin sanottu! — Juha Mäenpään välihuuto]

17.36 Mika Kari sd: Herra puhemies! Varmaan meistä jokainen... [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Karilla on puheenvuoro.

Kiitoksia, herra puhemies! — Varmaan meistä jokainen voisi aina vuorollaan nousta seisomaan ja sanoa, etten minäkään ole aina tyytyväinen. Mutta eikö se ole just hienoa? Yleisradion ohjelmatuotanto tavoittaa meidät kaikki, ja meillä jokaisella voi olla erilaisia mielipiteitä. Kun meidän kansanedustajien tehtävänä on turvata tasavallassa ihmisille oikeus olla eri mieltä meidän kanssamme, niin sama suhde meillä pitää olla Yleisradio-yhtiöömme, ja eläköön ne pienet erot meidän poliitikkojenkin näkemyksissä ja maailmankatsomuksessa, mutta silti en lähtisi kansanedustajana ottamaan ikään kuin kansan ääntä itseleni ja sanomaan, että tuon kansan palautteen sillä näkökulmalla, ettei olisi muita palautteita. Meillä jokaisella on oikeus tuoda kuuluville kansamme ääni ja niiden ihmisten ääni, keitä olemme täällä edustamassa, mutta samaan aikaan meidän pitää olla — olen samaa mieltä tässä muidenkin edustajien kanssa — reiluja toistemme antamaa palautetta kohtaan ja hyväksyä se annettuna palautteena eikä ylenkatsoa sitä palautetta — huomaatteko, ”ylenkatsoa”, tämä oli sanaleikki — riippuen siitä, kuka sen on esittänyt. Otetaan palautteet vastaan, keskustellaan niistä, tehdään johtopäätöksiä ja kehitetään omaa hienoa Yleisradio-yhtiötämme yhteiseksi ja ollaan välillä eri mieltä niistä asioista, joita Yleisradio meille tuottaa, ja niistä asioista, joista ollaan samaa mieltä, ollaan vaikka jopa pikkusen ylpeitä. Meillä on yksi Euroopan hienoimmista Yleisradio-yhtiöistä tänäkin päivänä.

17.38 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! On mielestäni erikoista, että keskustelimme melkein mistä aiheesta tahansa, tällä kertaa Ylen hallintokertomuksesta 2018, niin aina sieltä oikealta puolelta esitetään, että ”edustajat siellä vasemmalla”, aivan kuin tässä olisi joku muuri tai vastakkainasettelu aina lähtökohtaisesti, oli asia mikä tahansa.

Totta kai kritiikkiä voi esittää, ja kritiikkihän on edellytys ylipäänsäkin kehitykselle, mutta kritiikkiä on muutakin kuin vain aina maahanmuutto. Jos mietitään Ylen tasa-arvoista tai oikeudenmukaista roolia, niin esimerkiksi kielellisten oikeuksien toteutuksessa Yle on ainutkertainen: otetaan huomioon kuurot, saamelaiset, selkokielliset, ruotsinkieliset ja niin pois päin. Meillä tulee myöskin monennäköisiä näkökulmia, ajatuksia maahanmuutosta, muun muassa keskusteluohjelmissa, ajankohtaisohjelmissa, joita Yle tuottaa. Suomalaisista 95 prosenttia, joka on todettu täällä monta kertaa keskusteluissa, on Ylen ohjelmasäältäöjen piirissä tai nauttii näistä. Ei voi silloin näyttää siltä, että ikään kuin kansan suuri ääni olisi sitä mieltä, että Yleen ei voida luottaa tai Yle ei olisi tasapuolinen.

Oppositio—hallitus-asetelmistakin riippuen aina opposition edustajat ovat sitä mieltä, että on liian vähän televisio- tai ruutuaikaa verrattaessa hallituksen ministereiden ruutuaikaan tai muuta, ja tämä on tämmöistä tasa-arvoista kilvoittelua, joka aina hallituskausittain vaihtelee, ja hyvin usein tämä keskustelu pyörii näiden poliittisten päätöksentekijöiden ympärillä, jotka ovat sitä mieltä, että he tai heidän puolueensa eivät ole saaneet riittävästi omia näkökantojamme julkisessa mediassa lävitse. Tämä kai ei tule muuttumaan, mutta haluan muistuttaa siitä, että eduskunnan tehtävä on valvoa sitä, että julkinen Yleisradio toteuttaa sille määrättyjä tehtäviään.

17.40 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! Toivottavasti jokainen meistä kuitenkin tämän keskustelun päätteeksi voi sanoa, että Yle on meille kaikille tärkeä ja rakas. Minun

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

mielestäni tästä nimenomaan pitää pitää kiinni, että se on myös tulevaisuudessa meille kaikille tärkeä ja rakas. Sitähän me täällä pyrimme nyt varmistamaan.

Pyysin tämän puheenvuoron oikeastaan edustaja Peltokankaan puheenvuoron takia, ettei synny väärinymmärrystä. Minun mielestäni jokainen on oikeutettu sanomaan kritiikkiä. Itse siteerasin ainoastaan Kunnallisanalan kehittämissäätiön luotettavuustutkimusta ikään kuin vastauksena tälle teidän näkemyksellenne. En missään tapauksessa kiistä, etteikö teillä olisi oikeus siihen teidän omaan näkemykseenne. Minun mielestäni rikkaus myöskin Ylen journalismissa ja Ylen ohjelmatarjonnassa on nimenomaan sen monipuolisuus. Ei tarvitse katsoa joka ikistä ohjelmaa, ei tarvitse kuunnella joka ikistä radio-ohjelmaa, mutta sieltä voi valikoida itselleen ne mieluisat ja löytää ne, joiden parissa haluaa viettää aikaa, ja tämä on se Ylen rikkaus. Pidetään siitä jatkossakin kiinni, että meillä on näin vahva, journalistisesti vapaa yleisradio, joka tuottaa näin laajasti, valtakunnallisesti ja myöskin kansainvälisesti luotettavaa ja arvostettavaa journalismia.

Minun mielestäni edelleen on tärkeää painottaa sitä, että se työ, mitä Ylellä nyt tehdään, tällä hetkellä, tämän alueellisen kattavuuden parantamiseksi, se, kuinka paljon meillä on journalisteja siellä kentällä, sata journalistia maakunnissa tekemässä tärkeää työtä kertoakseen paikallisista asioista, on valtava arvo, ja se on myös sitä suomalaisen kulttuurin vaalimista. Se on äärimmäisen tärkeää tässä ajassa, jossa tulee niin valtavasti erilaista informaatiota. Se työ, mitä Yle tekee, on aivan mittamattoman arvokas.

17.42 Ari Torniainen kesk: Arvoisa herra puhemies! Omasta mielestäni me olemme käyneet hyvää keskustelua nimenomaan tästä hallintoneuvoston kertomuksesta, mutta samalla ollaan aika paljon käyty myöskin ohjelmasisällöstä jo keskustelua. Tämä keskustelu on laajentunut hyvinkin paljon, ja varmaan se johtuu siitä, kuten edustaja Kari jo omassa puheenvuorossaan on pariinkin otteeseen tuonut esille, että me kaikki olemme niiden ohjelmien käyttäjiä, me seuraamme niitä hyvinkin tarkkaan, varmaan tiettyjä ohjelmia etenkin seurataan tarkkaan, mutta me olemme myöskin kansanedustajia ja osa meistä on myöskin hallintoneuvoston jäseniä. Me olemme tavallaan jopa kolmessa roolissa tässä salissa. [Arto Satonen: Kyllä!]

Itse uskon, että varmaan monia meistä, kun katsomme joitain tiettyjä ohjelmia, aina kirpaisee se, kun esimerkiksi jossain ohjelmassa ei ole oman puolueemme edustajia, vaan siellä on jonkun toisen puolueen edustaja. Silloin se kirpaisee hieman. Mutta tulee myöskin hetkiä, jolloin taas kääntyvät asiat toisinpäin, niin että siellä on taas toisten puolueiden edustajat. Ja ymmärrän sen kritiikin, mitä tässä on tullut. Jokainen meistä voi myöskin sitä kritiikkiä sanoa, ja varmaan meillä jokaisella jossain vaiheessa olisi sitä kritiikkiä sanottavana. Mutta se varmaan jakaantuu kyllä hyvin tasapuolisesti. Yle pitää siitä huolen, Ylen velvollisuus on pitää siitä huoli. Me olemme säätäneet sellaiset lait myöskin Ylelle, että sen pitää huolehtia siitä, että tasapuolisesti ova kaikki myöskin esillä — kaikki ovat esillä tasapuolisesti.

Itse kyllä korostaisin tässä lopuksi myös sitä, mikä on sitten Ylen hallintoneuvoston rooli. Hallintoneuvoston keskeinen tehtävä on huolehtia ja valvoa, että julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukaiset tehtävät tulevat suoritetuiksi. Omasta mielestäni ne tehtävät ovat tulleet suoritetuiksi. Ei puututa täällä salissa siihen ohjelmien sisältöön niinkään, vaan puututaan siihen, mikä tälle salille kuuluu. Itse toivon näin. [Vasemmalta: Hyvä puhe!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

17.44 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Minun mielestäni tämä keskustelu on ollut varsin hyvää, ja jos tästä kritiikistä nyt puhutaan, josta edustaja Immonen aloitti, niin kyllä minullekin sitä samaa palautetta on tullut, mutta ei se ole ainoa palaute, jota minulle tulee. Tulee myös toisensuuntaista palautetta, ja taisi olla joku Ylen toimittaja, joka osuvasti kuvasi, että silloin kun tulee tasaisesti palautetta ja kritiikkiä joka suunnasta, on todennäköisesti onnistuttu aika hyvin. Eli se on ikään kuin se lähtökohta.

No, kaiken ydinhän tässä ja ylipäätään Yleisradion toiminnassa, sekä Suomessa että niissä muissa maissa, joihin meitä voidaan verrata, esimerkiksi Iso-Britanniassa, missä epäilemättä voisi kuvitella, että BBC:llä on vähän haasteita, missä muodossa se tätä brexit-asiaa kertoo, kun siinä varmaan mielipiteet aika voimakkaasti jakautuvat... Mutta se perusideaahan on se, että siinä on olemassa se palomuuuri, jolloin hallintoneuvosto ja poliittinen koneisto yhdessä päättävät, täällä eduskunta päättää yhteisesti, kaikki puolueet yhdessä, päättämme rahoitustasosta, hallintoneuvosto valitsee hallituksen ja hallitus sen sijaan valitsee sitten toimitusjohtajan, päätoimittajan. Tämä palomuuuri on tarkoituksella tehty niin, että poliittikot eivät suoranaisesti eivätkä missään nimessä ole päättämässä sitä, mitä ohjelmaa sieltä tulee. Toki sellaisia maita on, joissa näin on, mutta minä en ainakaan halua sellaisessa maassa asua, ja minä en usko, että täällä on ketään, joka haluaa sellaisessa maassa asua, kun siihen yleensä liittyy sitten aika isoja asioita, jos sentyyppiseen järjestelmään mennään.

Tämä tietysti tarkoittaa myös sitä, että koska näin on, että poliittikot eivät näistä päättä, niin minkään hallituksen tai minkään puolueen näkökulma pelkästään ei silloin esille tule eikä sen pidäkään tulla, vaan sen pitää tulla nimenomaan niin, että ne ohjelmat muodostetaan ja tehdään journalistisin perustein ja vastaava päätoimittaja vastaa sisällöstä ja sitten taas hallitus on se, joka sitten antaa sen luottamuksen päätoimittajalle tai hänet tarvittaessa vaihtaa. Eli tämä on ikään kuin se mekanismi, miten tämä rakentuu, ja tämä on mielestäni kyllä ainoa mahdollinen toimintatapa, jos tämmöistä yleisradioyhtiötä ylipäätään pidetään. En keksi kyllä mitään parempaa, eikä ole keksitty kyllä Iso-Britanniassa, Norjassa, Ruotsissa eikä missään muuallakaan, missä tällainen meihin rinnastettava järjestelmä on olemassa.

Mutta se täytyy sanoa, että kun Yle Areenan suosiolukuja katsoo, niin Suomessa on tehty tämä asia erittäin hyvin.

17.47 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Täällä on käytetty erittäin hyviä puheenvuoroja. Myös tämä edustaja Satosen edellä käyttämä puheenvuoro oli erinomainen.

Mutta aika vähän on puhuttu siitä jännitteestä, joka edelleen on olemassa: kaupallinen media versus Yle. Tätä jännitettähän pyrittiin purkamaan viime vaalikaudella muuttamalla tiettyjä toimintoja ja Ylen toimintaa. Taisi olla semmoinen työryhmäkin tässä — sitä taidettiin kutsua Satosen työryhmäksi, en tiedä, mistä syystä [Naurua] — joka teki tiettyjä toimenpiteitä.

On selvä, että kaupallinen media on ollut murroksessa viimeiset 10—15 vuotta, mutta ne, jotka eniten haastavat meitä, suomalaista mediaa, ovat kuitenkin nämä kansainväliset jätit, Google ja Facebook ja niin edelleen, [Arto Satonen: Kyllä, kyllä!] eikä se Yle ole se keskeinen. Minä itse henkilökohtaisesti en usko siihen, että vaikka Ylen maakuntatoimitukset ja toimialat lakkautettaisiin kokonaan, se jotenkin radikaalisti parantaisi maakuntalehtien asemaa. Ei se paranna, vaan se, että meillä on valtakunnan ja maailman uutiset pääosin ilmaiseksi netistä saatavina, on haastanut nämä maakuntalehdet. Ne pärjäävät, jotka

Pöytäkirjan asiakohta PTK 51/2019 vp

pystyvät toimimaan superlokaalisti. Sitä ihan paikallista uutistahan ei saada mistään ilmaisista maailman medioista eikä valtakunnan medioista.

Sen takia minusta mentiin pikkusen liian pitkälle siinä, että lähdettiin jotenkin hävittämään tuolta netistä niitä Ylen aluetoimituksen sivuja, niin että jos minä halusin vaikka omasta maakunnastani Lapista ne uutiset tietää, niitä ei kerta kaikkiaan saanut sieltä Ylen sivuilta mitenkään esille. Nyt tilannetta on lähdetty pikkusen parantamaan, ja tämä on minusta hyvä juttu, koska on kaikkien suomalaisten etu, että jos joku haluaa tietää vaikka Satakunnan tai Uudenmaan maakuntauutiset, niin ne helposti sieltä Ylen sivuilta löytää kootusti.

Se on tavallaan minusta keinotekoista juttua, jos yritetään jotenkin kaupallisen median asemaa parantaa tätä kautta, että tehdään se hirveän vaikeaksi kuluttajille. Niin kuin Yle on toiminut, niin kuin kehuin tuossa: Elävää arkistoa, Areenaa, loistavia juttuja, aivan huikeita juttuja. Ylehan toimii kuitenkin suomalaisten ja niitten suomalaisten, jotka ovat Ylen asiakkaita, näkökulmasta. Siinä mielessä tässä kannattaa aina harkita, onko joiltakin osin syytä ottaa vähän uudelleenarviointia näitten toimenpiteitten osalta: palveleehan tämä varmasti kuitenkin suomalaista median kuluttajaa ja onko tällä oikeasti merkitystä kaupallisen median menestymiseen vai ei. Jos ei ole, ei kannata tehdä mitään ratkaisuja, jotka hankaloittavat sitten suomalaisia ihmisiä, jotka ovat laajasti Ylen palveluiden käyttäjiä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomuksen K 10/2019 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.